

vi saa Loven om Anlæg af Esbjerg Havn, og i 1873 efterfølges denne af Loven om Jernbaneanlægget; og Resultatet kender vi, det er nemlig det, at Grundværdierne derovre steg og steg i betydelig Grad. Lad os nu tage det Eksempel, at en Mand har anbragt 10 000 Kr. i Jord ved Esbjerg Havn, umiddelbart før man begyndte at anlægge Havnen — man kunde den Gang der faa et stort Stykke Jord for næsten ingen Penge —, medens en anden Mand har anbragt sine 10 000 Kr. i et Strømpeskift — det er jo ikke nogen saa almindelig Anbringelsesform nu, som det var i gamle Dage, men lad os forudsætte, at han har faaet dem anbragt under absolut flydende Former. Lad der saa være gaaet nogle Aar, hvad er der da sket med disse to Mænds Kapitaler? Han, der anbragte 10 000 Kr. i Jord, vil se, at denne Kapital er vokset til maaske 20 000, 30 000 eller maaske 50 000 Kr.; men den Mand, der har anbragt sin Kapital løst, flydende, i et Strømpeskift, som jeg sagde, maa være glad, om han blot kan finde den igen — han faar i alt Fald ikke nogen Rente af den. Jorden har altsaa haft en forlods Evne til at drage Fordel af de Foranstaltninger, der sker fra Statens Side.

Deri ligger en fuldgyldig Begrundelse for, at Jorden ogsaa bør svare en forlods Skat. Jeg skal i øvrigt ikke opholde mig videre herved, men tilføje, at hvis nogen i dette høje Ting vil være i Stand til at sige, hvor stor denne forlods Skat bør være, saa vil jeg være ham uhyre taknemmelig; og jeg tør spaa vedkommende Verdensberømmelse, for det er en Ting, som der har været spekuleret meget over, og jeg har ogsaa efter fattig Evne spekuleret derover paa mange Tidspunkter.

Det er, mener jeg, Grunden til, at Jorden bør betale en forlods Afgift fremfor den Kapital, der er anbragt paa anden Maade; men jeg er ude af Stand til at se, hvor høj denne forlods Afgift bør være. Lad os gaa ud fra, at Rentefoden i forrige Aarhundrede gennemgaaende har været 4 pCt., og lad os saa sige, at der har været svaret i Formueskat gennemgaaende 2 pCt. — i forrige Aarhundrede havde vi ganske vist ikke nogen Formuebeskatning, men lad os alligevel tænke os, at vi har svaret en saadan Formueskat af 2 pCt. — jeg vil ikke gerne saa højt op, at vi tager hele Kapitalafkastningen, for saa er det ikke nogen Skat længere, men saa er det Konfiskation. Saa bliver Spørgsmaalet: Er nogen nu i Stand til at give et godt Raad med Hensyn til, hvor stor Jordbeskatningen

bør være? Bør den være 1 pCt., eller skal den helt op til de 2 pCt., eller bør den muligvis kun være $\frac{1}{2}$ pCt.? Jeg gad se den Mand, som er i Stand til at sige mig det.

Jeg rører her ved et andet Punkt, som jeg uhyre gerne vilde vi skulde kunne blive enige om, nemlig Spørgsmaalet om at faa Jordbeskatningen, Ejendomsbeskatningen, knyttet til den faste Formuebeskatning, saaledes at den ligesom Formuebeskatningen efterhaanden sættes højere eller lavere. Det er imidlertid stadig Forholdet mellem de to Beskatninger, det er galt med. Jordbeskatningen egner sig ikke til Beskatning under de Former, vi i de senere Aar har kendt, altsaa som en hurtigt virkende, meget højere Afgift. Jordværdien stiger nemlig ikke saa hurtigt, som f. Eks. en Dampskibsaktie stiger i Pris. Jordværdien bevæger sig ganske langsomt efter det Udbytte, man har haft i de nærmest forløbne Aar, og maaske efter det Udbytte, man forventer i de nærmest kommende Aar. Jordbeskatningen maa følgelig være langsommere i sine Bevægelser end Beskatningen paa den almindelige Kapital, fordi Jordværdien som saadan er langsom i sine Bevægelser, følger med som et Gennemsnit af de foregaaende Aars Konjunkturer. Jeg skulde ikke have noget imod at faa drøftet en Tanke, der kan komme frem i denne Sammenhæng. Der er her Tale om 6-aarige Vurderinger. Mon man nu f. Eks. var i Stand til ved hver Vurdering at sige: Nu har den almindelige Formuebeskatning i det forløbne Aar været saa og saa høj i Gennemsnit, den har f. Eks. været 2 pCt.; skal vi saa bagefter for den næste Periode sætte Grundskylden, Jordskylden, den faste Ejendomsbeskatning, hvad vi nu kommer til, i dette eller hint bestemte Forhold til det nærmest foregaaende Aars Kapitalbeskatning? Jeg udkaster aldeles ikke dette, fordi jeg, hvad der vist i øvrigt er fuldstændig forstaaet, har nogen klar Forestilling om, hvorledes det kan ordnes, men jeg beder ærede Medlemmer taget i Betragtning, at der her findes Ting, om hvilke det vilde være af uhyre Betydning at faa nogle faste Regler indført.

Nu vender jeg tilbage til Spørgsmaalet: Er Jorden det eneste, der er i Stand til at drage forlods Nytte af Samfundsforanstaltninger? Hvis Jorden er det eneste, skal det ogsaa være det eneste, der betaler denne forlods Skat; men hvis der lader sig paavise andre Ting, som ogsaa drager forlods Nytte af Samfundsforanstaltninger, er det berettiget — det vil vist neppe nogen benægte —, at ogsaa de skal betale en forlods Skat fremfor den almindelige Kapital-